

Implementace Strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látkek v roce 2021

KONFERENCE ICCT 2021

SUSCHEM CZ
Sekce Cestovní mapa vývoje chemického průmyslu v ČR ve světle
evropské politiky Green Deal

PRAHA, 5.5.2021

Ing. Alena Krejčová

Svaz chemického průmyslu ČR

Obsah prezentace

- **Úvod**
- **Revize nařízení REACH a CLP**
- **Další revize a iniciativy**
- **Zásadní použití látek**
- **Kritéria pro „ze své podstaty bezpečné a udržitelné“ chemické látky**
- **Pracovní skupina Komise „Kulatý stůl“**

Úvod

- Strategie pro udržitelnost v oblasti chemických láték (dále jen „Strategie“) je jedním z klíčových opatření Zelené dohody pro Evropu.
- Cíl Strategie: dosažení udržitelného klimaticky neutrálního a oběhového hospodářství EU do roku 2050 a lepší ochrany lidského zdraví a životního prostředí k přechodu k životnímu prostředí bez toxických láték
- Akční plán Strategie: 56 opatření na období 2021-2024, většina z nich má legislativní povahu
- Rada EU přijala Závěry Rady EU ke Strategii 15. 3. 2021.
- Komisař pro životní prostředí Virginijus Sinkevičius uvedl dne 27.4.2021 na jednání „Chemicals Forum“ v Helsinkách, že nové třídy nebezpečnosti v nařízení CLP, např. pro endokrinní disruptory a látky PBT, a vývoj bezpečných a udržitelných chemických látek patří mezi první priority Komise při implementaci Strategie.

Revize nařízení REACH

- Komise představila v březnu 2021 na jednání CARACAL veškeré navrhované změny nařízení REACH, které jsou obsažené ve Strategii.
- V Akčním plánu Strategie na rok 2021 je uvedena příprava plánu, jenž v rámci nařízení REACH předmostně (skupinově) omezí látky CMR, endokrinní disruptory, PBT a vPvB, imunotoxické látky, neurotoxické látky, látky toxické pro konkrétní orgány a látky senzibilizujících dýchací cesty- návrhy na rozšíření generického přístupu k managementu rizika pomocí čl. 68(2) REACH a další sektorové legislativy.
- V roce 2021 pokračuje diskuse o registraci některých polymerů vzbuzujících obavy, účincích směsi látek, regulaci látek PFAS.
- Komise plánuje podpůrné studie/ hodnocení dopadu návrhů, např. studii o ED, studii K „MAF“, studii o zvýšených požadavcích na informace o nebezpečnosti látek a další.
- Úvodní hodnocení dopadu revize nařízení REACH - veřejná konzultace v délce 4 týdnů byla zahájena 4.5.2021.
- Studie a podpůrné akce proběhnou v období 1. čtvrtletí 2021 - 1.čtvrtletí 2022, hodnocení dopadu v období podzim 2021 – podzim 2022.
- Návrh revize nařízení REACH v roce 2022, přijetí návrhu Komisí na konci roku 2022

Revize nařízení CLP

- Komise představila v březnu 2021 na jednání CARACAL navrhované změny nařízení CLP (postupy harmonizované klasifikace, nové třídy nebezpečnosti, zhodnocení potřeby kritérií pro některé vlastnosti, vyjasnění týkající se oznamování směsi do PCN portálu a další).
- V Akčním plánu Strategie na rok 2021 je uveden návrh na změnu nařízení CLP s cílem zavést nové třídy nebezpečnosti pro endokrinní disruptory, PBT/vPvB a perzistentní a mobilní látky a uplatňovat je ve všech právních předpisech.
- Výchozí návrh Komise na zařazení tříd nebezpečnosti pro endokrinní disruptory do nařízení CLP byl diskutován v březnu 2021 v pracovní podskupině CARACAL pro ED: samostatné třídy a kategorie nebezpečnosti pro ED pro lidské zdraví a ED pro životní prostředí.
- Úvodní hodnocení dopadu návrhu změn nařízení CLP – 4 týdení konzultace zúčastněných stran byla zahájena 4.5.2021.
- Veřejná konzultace zúčastněných stran (délka 3 měsíce) ve všech jazyčích EU – 2. čtvrtletí 2021
- Podpůrné akce 1.- 2. čtvrtletí 2021
- Hodnocení dopadu – červen 2021, návrh revize nařízení CLP – září 2021, přijetí návrhu Komisi do léta 2022_{internal}

Další revize a iniciativy

- Revize nařízení o materiálech určených pro styk s potravinami
- Revize směrnice o obecné bezpečnosti výrobků
- Revize dalších právních předpisů ke spotřebním výrobkům
- Iniciativy v rámci politiky udržitelných výrobků
- Revize směrnice o průmyslových emisích
- Iniciativa pro udržitelnou správu a řízení firem
- Prosazování právních předpisů EU v oblasti chemických látkek
- Zavedení systému „jedna látka, jedno hodnocení“

Zásadní použití látek

- V Akčním planu Strategie pro rok 2021 je úkol vymezit kritéria pro zásadní použití látek s přihlédnutím k definici Montrealského protokolu.
- Kritéria pro zásadní použití: nejškodlivější chemické látky pouze pro použití nezbytná pro zdraví, bezpečnost nebo se zásadním významem pro fungování společnosti a neexistence přijatelných alternativ. Uplatnění konceptu zásadního použití látek napříč veškerou legislativou.
- Komise připravila materiál „Zásadní použití“ pro diskuzi na jednání CARACAL v listopadu 2020 s výčtem potenciálních výhod a nevýhod tohoto konceptu.
- Komise uvedla, že teprve po rozsáhlé diskuzi bude smysluplné prozkoumat, jakým způsobem lze nejlépe uplatnit konsensuální formu konceptu (samoregulace, legislativa, pokyny, normy atd.).
- Stanovisko zástupců evropského chemického průmyslu: rezervovaný přístup, zdůraznění mnoha podstatných otázek a problémů ohledně konceptu, potřeba hodnocení přímých/nepřímých benefitů a důsledků, právní základ konceptu, obavy z dopadu na dostupnost výrobků prospěšných pro společnost a na vnitřní trh, požadavek na důkladné hodnocení dopadu,...

Kritéria pro „ze své podstaty bezpečné a udržitelné“ chemické látky (1)

- Komise vypracuje kritéria EU pro ze své podstaty bezpečné a udržitelné chemické látky.
- V Akčním plánu Strategie na rok 2021 je uvedena „Finanční podpora vývoje, uvádění na trh, zavádění a využívání látek, materiálů a výrobků, které budou ze své podstaty bezpečné a udržitelné“.
- Finanční a investiční nástroje, jako jsou Nástroj pro oživení a odolnost, InvestEU, kohezní fondy, program LIFE, program Horizont Evropa, Fond pro spravedlivou transformaci, budou podporovat výzkum a inovace s cílem vyvinout bezpečné a udržitelné látky, materiály a výrobky a realizovat další cíle Strategie.
- Kritéria pro „ze své podstaty bezpečné a udržitelné“ pro látky, materiály a výrobky jsou klíčovým prvkem Strategie.
- Dne 19. března 2021 uspořádala Komise (GŘ RTD) Výzkum a inovace první online webinář zúčastněných stran k tomuto tématu a ke tvorbě kritérií.
- Na duben 2021 byl plánován průzkum mezi zúčastněnými stranami pro získání informací o prioritních odvětvích a prioritních použitích chemických látek s potenciálem zlepšení, technický seminář pro zúčastněné strany na konci roku 2021.
internal

Kritéria pro „ze své podstaty bezpečné a udržitelné“ chemické látky (2)

- Konkrétní kritéria budou zveřejněna ke konzultaci ve 3. čtvrtletí 2022 s cílem jejich finalizace do konce roku 2022.
- Důležitým prvkem vývoje kritérií bude vytvoření sítě odborníků a zúčastněných stran, čehož bude rovněž dosaženo prostřednictvím nového mechanismu financování výzkumu EU, Horizont Europa. Výzvy k předkládání nových výzkumných návrhů v rámci Horizont Europa, které budou podporovat implementaci Strategie, budou zahájeny ve 2. čtvrtletí 2021.
- Využití kritérií podle Komise:
 - pomohou určit, jaký výzkum a inovace by měly být financovány Komisí a prioritu investic v souladu s cíli Komise v oblasti klimatické neutrality a ambice nulového znečištění
 - kritéria budou mít dopad na nadcházející nařízení Komise o udržitelném financování, Iniciativu pro udržitelné výrobky pro regulaci celkové udržitelnosti výrobků (očekává se na konci roku 2021) a návrhy na cílenou revizi nařízení REACH v roce 2022, včetně hodnocení celkové ekologické stopy chemických láték.

Pracovní skupina Komise „Kulatý stůl“

- V Akčním plánu Strategie na rok 2021 je úkol „připravit jednání u kulatého stolu na vysoké úrovni s cílem podpořit účinnost a účelnost právních předpisů týkajících se chemických látek, posílit rozvoj a zavádění inovativních bezpečných a udržitelných chemických látek a sledovat dopad opatření Strategie“.
- Byla ustavena pracovní skupina Komise „Kulatý stůl na vysoké úrovni o provádění Strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látek“ jako součást Implementace Strategie.
- Pracovní skupina je složená ze 32 vybraných zástupců průmyslových svazů, firem, odborů, vysokých škol, výzkumných ústavů, nevládních a mezinárodních organizací. Další informace naleznete [zde](#).
- Členkou pracovní skupiny je ředitelka RECETOX Masarykovy univerzity Ing. Kateřina Šebková, Ph.D.

Děkuji za pozornost.

Kontakt:

Ing. Alena Krejčová

Svaz chemického průmyslu ČR, z.s.

Tel.: +420 739 463 431